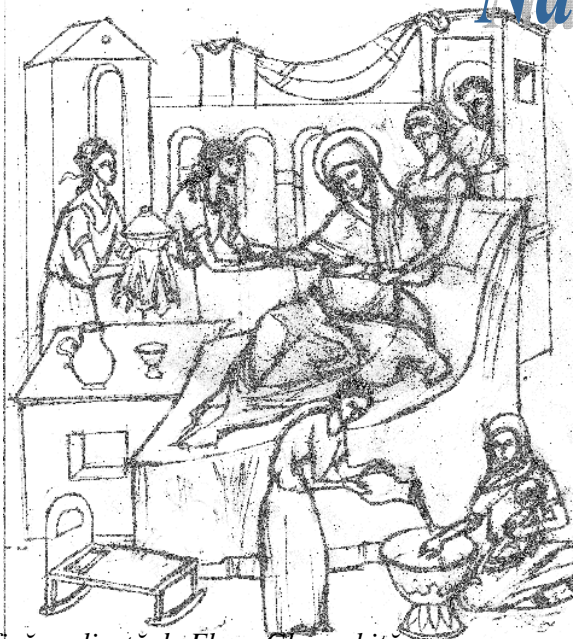

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a XII-a după Rusalii

În această săptămână, vineri: **Nașterea Maicii Domnului**

Grafică realizată de Elena Gheorghită

Evangelhia duminicii: Tânărul cel bogat (Matei XIX, 16-26)

16. Și iată, un tânăr a venit la El și I-a zis: "Învățătorule bun, ce bine să fac ca să am viață veșnică?"
17. Iar El a zis: "De ce-Mi spui bun? Nimeni nu este bun, decât numai Unul Dumnezeu. Iar dacă vrei să intri în Viață, păzește poruncile".
18. El I-a zis: "Care?" Iar Iisus i-a zis: Să nu ucizi, că nu te desfrânezi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb;
19. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.
20. Tânărul I-a zis: "Pe toate acestea le-am păzit din tinerețea mea. Ce-mi lipsește?"
21. Iisus i-a zis: "Dacă vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde-ți averile, dă-le săracilor și vei avea comoară în cer; și vino de-Mi urmează Mie"
22. Dar tânărul, auzind cuvântul acesta, a plecat întristat, căci avea multe averi.
23. Iar Iisus a zis către ucenicii Săi: "Adevărat vă spun că greu va intra un bogat în împărăția cerurilor.
24. Și vă mai spun: Mai lesne e să treacă o cămilă prin urechile acului decât să între un bogat în împărăția lui Dumnezeu".
25. Auzind acest cuvânt, ucenicii tare s-au mirat și au zis: "Atunci, cine poate să se mântuiască?"...
26. Iar Iisus, privind drept la ei, le-a zis: "Aceasta e cu neputință la oameni, dar la Dumnezeu toate sunt cu putință".

Din tâlcuirea Evangheliei

- Sfântul Vasile cel Mare -

Tânărul acesta nu-i același legiuitor de la Luca (Luca 10, 25-37); învățătorul de lege era un ispititor și punea întrebări viclene Mântuitorului; tânărul acesta L-a întrebat cu gând curat pe Domnul, dar n-a primit cu inima deschisă învățătura Lui. Dacă ar fi pus întrebările cu gând viclean, n-ar fi plecat întristat în urma răspunsurilor Domnului (Matei 19, 22). Pentru aceea, Scriptura ne-a înfățișat sufletul lui oarecum amestecat: pe de o parte vrednic de laudă, iar pe de altă parte, nefericit și foarte deznădăjduit. Era vrednic de laudă, că a cunoscut pe adevăratul Învățător, că, părăsind trufia fariseilor, mândria legiuitorilor și îngâmfarea cărturarilor, a dat acest nume singurului Învățător bun și adevărat; era iarăși vrednic de laudă și că s-a interesat cum ar putea să moștenească viața veșnică. Dar ceea ce vădește că în adâncul sufletului nu urmărea adevăratul bine, ci căuta ce place celor mulți, este aceea că, deși a aflat de la adevăratul Dascăl învățături mântuitoare, nu le-a înscris în inima sa, nici n-a împlinit cu fapta sfaturile date, ci a plecat întristat, fiind întunecat de patima dragostei de avuție. Aceasta vădește ciudățenia purtării sale și dezacordul cu sine însuși.

Îl numești învățător, și nu te porți ca un ucenic? Mărturisești că este bun, și respingi sfaturile pe care ți le dă? Și doar Cel bun oferă lucruri bune! Îl întrebi de viața veșnică, dar arăți că ești cu totul prins de desfătarea vieții de aici! Ce poruncă anevoioasă, grea sau peste puteri ți-a dat Învățătorul? A spus: „Vinde-ți averile tale și le dă săracilor!”. Dacă ți-ar fi spus să te ostenești muncind pe ogoare, sau să înfrunți primejdiile comerțului pe mare, sau să ai toate necazurile celor care fac afaceri, da, atunci ar fi trebuit să te întristezi, că porunca ar fi fost greu de împlinit; dar dacă-ți făgăduiește să te faci moștenitor al vieții celei veșnice pe o cale atât de lesnicioasă, care nu are nici osteneală, nici sudoare, nu te bucuri de ușurința mântuirii, ci pleci jelind și întristat la suflet și-ți faci nefolositoare toate viruțurile pentru care te-ai ostenit până acum.

(continuare în pagina 4)

Vineri, de Sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, se face dezlegare la pește

Maica Domnului – nădejdea mântuirii noastre

Cinstirea pe care o arătăm față de Maica Domnului se numește supravenerație, deoarece Fecioara a întrecut toate creaturile. Cultul Sfintei Fecioare și al sfinților este tot ce poate fi mai frumos în ortodoxie. În adevăr, Maria a fost Fecioară și vrednică de venerație, dar ea nu este pusă spre adorație, care se cuvine numai lui Dumnezeu, căci ea însăși adoră pe Cel născut din ea cu trupul și care s-a coborât din cerul și din sânurile Tatălui.

Evlavia de care se bucură Maica Domnului în Ortodoxie este întemeiată pe dragostea ei față de oameni și pe duișoia ei de Maică. Intervențiile miraculoase ale Fecioarei sunt nenumărate în viața Bisericii și a credincioșilor. De menționat este înmulțirea sărbătorilor datorate evlaviei față de Maica Domnului alături de sărbătorile istorice, legate de evenimentele din istoria mântuirii. Lista acestor sărbători închinată Maicii Domnului nu este închisă. Aceasta evidențiază, o dată în plus, că, după Adormirea sa, Maica lui Hristos este veșnic vie și apropiată de oameni.

Dumnezeu a făcut să se nască o Nouă Evă, Maria, care, prin ascultarea și credința (Luca, 1, 34, 38, 45) ei a fost ajutorul Noului Adam, acceptând să-i fie Maică, devenind vasul ales pentru Întruparea Cuvântului divin și Răscumpărarea omului. Pentru a arăta că este într-adevăr Noua Eva, Fiul ei i-a dat de două ori numele de Femeie (Ioan, 2, 4; 19, 26). Fiind Noua Evă și Femeie, deci Mamă, ea este mărturia acestui aspect al mântuirii care face din noul popor al lui Dumnezeu, Biserica, familia lui Dumnezeu, adică mult mi mult decât popor ales.

În manifestarea de cult și în evlavia Bisericii Născătoarea de Dumnezeu ocupă un loc central. Aceasta reiese din numărul sărbătorilor închinată Maicii Domnului. Iar rugăciunile adresate Maicii Domnului pun în evidență tocmai faptul că este, mai presus decât toți sfinții și îngerii, ea însăși o Rugătoare bineprimită înaintea lui Dumnezeu.

Orice sărbătoare reprezintă o actualizare în rugăciune a marilor evenimente ale istoriei mântuirii. Sărbătorile Maicii Domnului, cum sunt cele ale Nașterii, Intrării în Biserică, Bunei Vestiri, Adormirii, dar și mulțimea tradițiilor creștine indică importanța Maicii Domnului în iconomia divină a mântuirii.

Pe de altă parte, toate aceste sărbători au apărut și s-au dezvoltat datorită imboldului dat venerării Mariei de hotărârea dogmatică a Sinodului de la Efes din anul 431. Aceste sărbători sunt profund influențate de teologia maternității divine expuse de cel de-al treilea Sinod și de cea a

Întrupării Cuvântului. Putem cu ușurință observa conținutul teologic al acestor texte, analizând textul slujbelor respective aflate în Mineiele aferente. O asemenea analiză evidențiază că elementul iconografic sau scripturistic al slujbelor se leagă atât de dogma maternității divine, cât și de cea a întrupării.

Sărbătorile apărute după Sinodul de la Efes, urmat la scurt timp de cel de la Calcedon, din anul 451, care a completat și precizat proclamarea dogmatică anterioară au devenit momente teologice de referință în care Biserica a meditat și retrăit în rugăciune taina Cuvântului divin Care s-a făcut trup în pânțele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

De asemenea, trebuie subliniate temele conținute de iconografia marială așezată în afara slujbelor închinată strict Maicii Domnului. Această minimă examinare, arată că mai mult de jumătate din compoziții sunt de asemenea dedicate preamăririi maternității divine a Născătoarei de Dumnezeu. Putem cita numeroase exemple prin care celebrul Acatist al Născătoarei de Dumnezeu, inclus inițial în sluba vechii sărbători a Bunei Vestiri care se cântă la utrenia din cea de-a cincea sâmbătă a Postului Mare. Acesta constituie prin lauda adusă Născătoarei de Dumnezeu, un strigăt de uimire al sufletului credincios în fața tainei Întrupării Cuvântului.

Într-adevăr, maternitatea Mariei este dovada de necontestat a faptului că Dumnezeu S-a făcut om, iar Născătoarea de Dumnezeu poate fi privită ca „Martorul” prin excelență care, prin simplul motiv că l-a adus pe lume pe Hristos, demolează orice tentativă eretică ce ar dori, fie să nege întruparea, fie să o lipsească de semnificația ei. Această mărturie adusă de Născătoarea de Dumnezeu privind taina întrupării și felul adevărat de a o mărturisi reprezintă un aspect important al prezenței liturgice a Fecioarei și explică un număr mare de situații în care este comemorată sau numai evocată.

Prin întruparea Fiului lui Dumnezeu din Fecioara s-a înfăptuit *“ținta fericită prin care s-au întemeiat toate”*, s-a format comuniunea personală între Dumnezeu și om. *“Spre această țintă finală privind Dumnezeu a adus la existență ființele lucrurilor”* (Sfântul Maxim Mărturisitorul, Filocalia, vol. 3, Sibiu, 1948, p. 327). În Fecioara și prin ea Dumnezeu iarăși se „atinge” de neamul omenesc. După cum, ca “roaba Domnului”, s-a dăruit Lui slujindu-I pentru înomenire, îi slujește în continuare spre mântuirea noastră, se străduie neîncetat pentru a ne deschide tuturor calea spre Împărăția lui Dumnezeu.

A consemnat Iuliana Onofrei

Pelerin la locuri și momente sfinte

Mănăstirea Vorona

Între bogățiile de frunte ale județului Botoșani sunt pădurile de stejari, fagi, ulmi și frasini care produc frumusețea rară în acest colț de țară. În mijlocul acestor frumuseți nu putea să nu fie slavă lui Dumnezeu care le-a creat.

La 2 km de localitatea Vorona se află mănăstirea cu același nume, veche ctitorie cu viață de obște consemnată într-o carte domnească din 16 noiembrie 1433. La începutul secolului al XVIII-lea, câțiva căugări au ridicat o bisericuță din lemn cu hramul „Nașterea Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu”. Peste un secol, familii de boieri moldoveni ca Liteanu, Jora, Panaite, Balș, Vârnav, Catargi, Bașotă, Miclescu, Beldiman, Cănanău, Mavrocordat, Donici, Șuțu, Crupenschi, Holban, precum și arhimandritul Rafail, au contribuit la înflorirea Voronei, care a dobândit faimă în istoria monahismului românesc. Ansamblul mănăstiresc cuprinde două mari biserici din zid și una mică în cimitir, precum și schitul din apropiere numit „Sihătria Voronei”, devenit după 1990 o mănăstire de sine stătătoare.

Prin îndemnul și stăruința Mitropolitului Pimen, cu ajutorul prefecților de Botoșani și a călugărului Victor Cristescu, stareț fiind Nifon Ioniță, cele două mari biserici și întreaga așezare mănăstirească s-au îmbunătățit și refăcut, zidindu-se chilii noi și refăcându-se cele vechi. Până în 1968, Vorona a fost mănăstire pentru călugări, iar în 1968 a devenit mănăstire pentru călugărițe în fruntea obștei fiind rânduită maica Teofana Scânteii, călugăriță la Mănăstirea Râșca.

Biserica Nașterea Maicii Domnului fost ctitorită în 1835 de către Arhimandritul Rafail. Al doilea ctitor, hatmanul Jora și soția Teofana au dăruit parte din moșia de la Icușeni. În 1869, vornicul Iorgu Vârnav Liteanu, cu soția Anastasia și sora sa, Schimonahia Eupraxia, au acoperit biserica cu tablă și au zugrăvit-o la interior.

Tot ei, în 1870, au îmbrăcat în argint icoana Sf. Nicolae din catapeteasmă, stareț fiind Iosif Vasiliu. Cu binecuvântarea Mitropolitului Moldovei și Sucevei, Teoctist, cu osârdia soborului și a credincioșilor sub actuala stareță, stavrofora Teofana Scânteie, în 1982 s-a pictat din nou biserica, s-au făcut strane noi și s-a restaurat catapeteasma.

Biserica cu Hramul „Nașterea Maicii Domnului” este o construcție din piatră și cărămidă în plan triconic, cu absidele semicirculare. În altar se păstrează o icoană a Mântuitorului Hristos, care a

aparținut probabil catapetesmei vechii biserici. La proscomidie, într-o raclă de argint se păstrează o cruce de lemn în mijlocul căreia este fixată o cutiuță de argint în care se află părți din moaștele sfântului ierarh Nicolae, dăruite de cuviorul monarh Ghedon Vârnav (în mirenie Iordache Vârnav), ctitorul Sfintei icoane a Maicii Domnului din Biserică așezată într-o strană specială la 20 iunie 1869. Catapeteasma este ornamentată cu o frumoasă sculptură în parte aplicată.

Pictura în ulei a fost executată în 1869- 1870 de schimonahul Vladimir Machidon, viețuitor la Vorona. și tot de acesta este pictată și catapeteasma. În 1982 s-a executat o altă pictură în frescă de Nicolae Gavrileanu.

Vorona este cunoscută de la începuturile ei ca mănăstire care a slujit la luminarea locuitorilor satelor. La jumătatea secolului al XIX-lea, cu sprijinul mănăstirii, au fost înființate școli cu dascăli bine pregătiți, pentru copii satelor învecinate. În 1842, mănăstirea a deschis școli la Icușeni și Vorona

În 1858, la Vorona învățau 220 de elevi, mănăstirea plătind profesorii. Așezământul mănăstiresc de la Vorona a contribuit și la păstrarea tradițiilor folclorice. În vremea primului război mondial, în această mănăstire au fost adăpostiți foarte mulți tineri școlari refugiați din Muntenia. Mulți credincioși din zonă și-au găsit alinarea trupească prin leacuri date de călugări.

Anca-Mihaela Fasolă

Mari personalități din Vechiul și Noul Testament (8)

Marti, 5 septembrie, Biserica Ortodoxă săvârșește pomenirea **Sfântul Prooroc Zaharia, tatăl Sfântului Ioan Botezătorul.** Acest sfânt Zaharia a fost preot în Ierusalim pe vremea împărăției lui Irod, fiind din neamul lui Avia. El și soția sa Elisabeta erau „drepti amândoi înaintea lui Dumnezeu, umblând fără prihană în toate poruncile și rânduielile Domnului ” (Luca 1,6). Mult petreceau în rugăciune pentru a-i binecuvânta Dumnezeu cu un copil.

Într-un an însă pe când Zaharia își împlinea slujba în Templu, i s-a arătat Arhanghelul Gavriil, zicând: „Nu te teme, Zaharia, rugăciunea ta a fost ascultată și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fiu și-l vei numi Ioan” (Luca 1,13). Relatarea Scripturii spune că Zaharia a fost uimit de veste, grăind împotriva, că el și soția sa erau prea bătrâni spre a mai avea copii. De aceea, îngerul i-a spus că nu va mai fi în stare să vorbească până nu se va naște pruncul și a rămas mut după întâlnirea cu arhanghelul. Iar Elisabeta a zămislit într-adevăr un fiu. Iar în a opta zi de la nașterea pruncului, Zaharia

împărtășește în scris dorința ca acesta să primească numele de Ioan și astfel poate din nou a grăi și a da slavă lui Dumnezeu. Astfel, acești credincioși soți Zaharia și Elisabeta sunt părinții sfântului Ioan Botezătorul.

Mai târziu, când Irod împăratul și-a trimis ostașii să omoare pe toți pruncii iudeilor, nădăjduind astfel să piardă pe pruncul Hristos cel abia născut, Elisabeta a fugit cu pruncul ei în pustie. Tradiția ne spune că ei au fost salvați din fața ostașilor care se apropiuau, prin deschiderea minunată a unei stânci. Apoi că Zaharia a fost omorât pe când slujea la altarul Templului, după ce și-a mărturisit vitejește credința în Dumnezeu: „Voi veți ucide trupul, iar Domnul va primi sufletul meu”. După patruzeci de zile de la uciderea lui Zaharia, Sfânta Elisabeta și-a dat sfârșitul în aceeași peșteră. Iar Sfântul Ioan a fost hrănit de un înger până la creșterea lui, și l-a păzit în pustie, până la ziua arătării sale către Israel.

Nu trebuie confundat preotul Zaharia, tatăl lui Ioan Botezătorul, de la sfârșitul Vechiului Testament și începutul Noului Testament cu profetul Zaharia (520 î.Hr.), fiul lui Berechiah, care fusese „*ucis între templu și altar*”. Acest Zaharia este menționat, deși este un personaj al Vechiului Testament, și în Evanghelia lui Matei (Mt. 23, 25) și Luca (Lc. 11, 51).

„...ca să vină asupra voastră tot sângele nevinovat ce s-a vărsat pe pământ, de la sângele dreptului Abel până la sângele lui Zaharia, fiul lui Berechiah, pe cre l-ați ucis între templu și altar...(Matei 23, 35).

Vasilica Onofrei

Din tâlcuirea Evangheliei

- Sfântul Vasile cel Mare –

(continuare din pagina 1)

Dacă, după cum spui, nici n-ai ucis, nici n-ai desfrânat, nici n-ai furat, nici n-ai dat mărturie mincinoasă împotriva cuiva, zadarnică ți-e râvna pentru săvârșirea acestor virtuți, pentru că nu adaugi și virtutea ce-ți lipsește, fără de care nu vei putea intra în Împărăția lui Dumnezeu. Nu te-ai bucura oare mult când ai auzi că un doctor ți-ar fâgădui să-ți îndrepte mădularele strâmbe fie din naștere, fie din pricina vreunei boli ? Negreșit ! Dar când marele Doctor al sufletelor vrea să te facă desăvârșit în cele mai de seamă virtuți ce-ți lipsesc, nu primești binefacerea, ci te superi și te tânguiești !

(Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii și cuvântări*, Editura Institutului biblic și de misiune al bisericii ortodoxe române, București, 2004).

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank

La ușa milostivirii

(Cântare de rugăciune către Maica Domnului)

Preasfântă Maică și Fecioară,
Nădejdea sufletului meu,
Tu ești a mea mijlocitoare
La milostivul Dumnezeu.

De n-ar avea la ceruri lumea
Rudenie de pe pământ,
Atunci ar fi pustie viața,
Asemenea unui mormânt.

De nu erai tu primăvară
A veacului înțelenit,
Ar fi rămas de-a pururi iarnă,
Și soarele n-ar fi zîmbit.

De n-ai fi revărsat Tu zorii,
Peste pământul adormit,
Atuncea umbra cea de moarte
Ar fi rămas fără sfârșit.

Iar astăzi, Preacurata Maică,
Când toți ne-am abătut la rău,
De nu te vei ruga fierbinte,
Ne părăsește Fiul Tău.

Trimite semn de pocăință
Norodului nedumerit
Și adă iarăși la credință
Pe sufletul cel rătăcit.

Dezleagă, Preacurată Maică,
Cătușele celor robiți
Și dăruiește-le răbdare,
Creștinilor năpăstuiți!

Din volumul “Scânteii din inimă” (poezii alese) al Sfântului Ioan Iacob de la Neamț - Hozevitul

Duminica viitoare, în data de 10 septembrie, vom săvârși în cadrul Sfintei Liturghii și o rânduială specială cu cereri și rugăciuni pentru elevii care vor începe noul an școlar. Invităm cu acest prilej să participe la slujbe cât mai mulți dintre elevii și chiar profesorii din parohia noastră.

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu – tel. 0742 044 844
Secretar redacție: Vasilica Onofrei – tel. 0741 706 602